wel zoals voor alle landen daar omtrent gelegen geldt: tot in de halve lijn.
Dan zal wel blijken dat des gedaagdes erf groter is dan een halve morgen. Het verschil moet dan toebehoren aan de capellanie. (Jammer dat aan dit stuk vele bladzijden ontbreken).

Dan is er nog een stuk: Aen de Edele Hove provinciaal van Utrecht. Ik dateer dit stuk ca. 1618. Ik word hier weinig wijs uit. Alleen het zinnetje: hoe dat hij suppliant voor jaren bij authoriteit en toedoenen van zijnen patroon, die E(dele) Heer van Brederode, loflicke memorie, enz., acht ik van groot belang. Hieruit blijkt nog eens duidelijk dat Willem Quirijnssz van der Goye door Brederode is beleend geweest met de vicarie. Verder is er sprake van het op zijn kosten optimmeren van een school "tot oeffeninghe van de ontwetende". En tenslotte wil hij de zaak nog bij zijn leven geregeld hebben.

Dan wordt het mei 1631.
Vanuit welke plaats Willem Quirijnssz van der Gooye schrijft blijft in het duister. Zijn schrijven begint met: "Goede ghebuyren aen de Meern". Het komt hem niet gelegen bij het verkiezen van Capell-meesters (kerkvoogden?) in mei present te zijn. Zijn advies is om i.p.v. Jan Adriaensz Adrianus Ghysbertsen en voor Claes Jacobsz Herman Corn(elisse) te stellen. Dan volgt: "Mitsoock om redene mij moveren (bewegen) in den gewoonlicke Dienst ende toezicht te behouden Cornelis Willemse!
Er rijzen allerlei vragen:
Is de kapel weer voor de eredienst in gebruik? Wat doen de kapelmeesters? Is Cornelis Willemse koster? Hij woonde op de Hochwoert en was in 1614 vijftig jaar, dus nu 55 + 17 = 72.
Verder is Willem Quirijnssz van der Goye van mening dat het achterste deel van het voormalige schoolhuis degelijk moet worden opgetimmerd en raad dan aan om een en ander met de schout Jan Ghijsbertsz van Schayck te accorderen in overleg met Willem Claesz Molenaarsz inzake "houtwerk als muragayen". Planken en stijlen staan daartoe in de kapel. (wie meer van de timmerman-aannemer Willem Claesz Molenaarsz wil weten leze pag. 23 van mijn boek).
Het slot van het briefje is echt een geestelijke waardig: "Dit doende blijft Gijlieden den Heere bevolen. In gezondheid tot zalig en Amen".

17 augustus 1631
Willem Quirijnssz van der Goye is thans oud en amechtig, gaende op zijn 84ste jaar en onbekwaam om in eigen persoon nog te procederen, stelt al zijn papieren in handen van de Heer Van Aelst, secretaris van Oudmunster en Schout van Vleuten. Hij zal hem voor den Hove "procuratie ad legitimus" geven. Hij tekent: "U.L.alder Dienstwillighe vrunt en Dienaer Wilm van der Goye. Indertijt Capellaan aen de Meern.
En dan komt de slotacte, 23.8.1631
De boerderij, vroeger in erfpacht uitgegeven aan Alexander Cornelisse en zijn nakomelingen blijkt nu in handen te zijn van Cosijn Adriaensz, possesseur ende Eygenaer, voortijds behoord hebbende in eigendom van de St.Anthonisvicarie. Door bemiddeling van de Heren Capittularen van Oudmunster is men overeengekomen, dat er vanaf de boerderij een uitweg zal komen van 18 voeten breed; naar mijn mening een bestrating. Verderop zal de breedte 13 voeten bedragen en mocht blijken dat dit te smal is, dan moeten de staketsels staande aan het kerkhof zover worden ingetogen dat men er bekwamelijk met een geladen korenwagen door kan rijden. De kosten van aanleg en onderhoud zijn voor de vicarie. Van dit besluit worden twee eensluidende accoorden gemaakt en door beide partijen ondertekend.

Jac. de Bruijn

HERINNERINGEN VAN EEN DORPSBEWONER

Als stadsmens in 1923 te Vleuten gekomen, moest ik aan het buitenleven wel even wennen. Ik meende niet beter te doen dan de mensen in hun eigen omgeving zelf op te zoeken en een praatje te maken. Maar ik was nu eenmaal een "stadse", dus buitenstaander. Niettemin ging ik door en bracht bezoek aan boeren om te gaan "bouwen", d.w.z. land en vee te bewonderen. Daarbij viel het mij op hoeveel arbeid men verrichtte en hoeveel men van zijn vee hield. Ik hoorde tot mijn vreugde een boer zelfs spreken van een "lieve" koe; later bleek dat het beest de voor die tijd hoge hoeveelheid melk van 24 liter per dag procuceerde. Dit stemde wel tot nadenken.

In den huize Pleijsier was het een vrolijke boel. Men deed de naam werkelijk eer aan. Er werd vaak pleizier gemaakt en vrolijk gelachen. Vader Jan was een pientere baas; zijn vrouw en zonen Jan en Willem en een dochter niet minder. Moeder en dochter hielden de boel binnen bij, vader en zonen zorgden voor het bedrijf. Het gezin leefde van de paardenfokkerij met uiteraard in- en verkoop daarvan, benevens een fourage-handel. Ze woonden in een ruim huis ter plekke waar thans de bejaardenwoningen aan de Dorpsstraat, hoek Camphuysenstraat zijn gebouwd. Op een dag moest vader P. op het Gemeentehuis zijn en hij vroeg de burgemeester te spreken voor een verbouwingsvergunning, welke hem geweigerd werd. Daarop ontstond een discussie, waarop de burgemeester hem hogal vinnig bejegende. De heer P. liep rood aan en ik als jong maatje vreesde het ergste. Wie schetst mijn verbazing toen de heer P. repliceerde: burgemeester, ik ben nu kwaad, ik zal niet antwoorden, maar ik kom een dezer dagen terug! Dit trof mij zeer en ik nam mij voor dit als leefregel aan te houden. Of mij dit gelukt is, laat ik aan anderen ter beoordeling over.

Bij een geboorte-aangifte kwam een man een kind aangeven. Zoals normaal werd een akte opgemaakt, die "door den comparant en de getuigen" moest worden ondertekend na voorlezing door de ambtenaar van de burgelijke stand. Toen ik hem de pen toereikte, weigerde hij die zeer beslist onder de uitroep: "Tekenen meneer, nooit van z'n leven. Ik heb eens getekend voor mijn grootjes versterf en toen hebben ze mij belazerd, ik doe het niet meer". Het kostte mij heel wat overredingskracht de man aan het tekenen te krijgen, maar door met hem de pen vast te houden en na hem verzekerd te hebben dat de akte niet meer en niet minder inhield dan was voorgelezen, tekende hij toch, zij het aarzelend, doch hij smeet mij de pen voor de voeten.

Op een dag kwamen twee nogal sjofel geklede mannen op het Gemeentehuis om een z.g. ventvergunning te vragen. Op mijn vraag waarmede zij ventten, liet een der mannen mij een sigarendoosje met een handjevol mottenballen zien om die aan de man te brengen, waarop ik de vergunning, à raison van een kwartje uitschreef. Op mijn vraag aan de tweede man naar zijn negotie, antwoordde hij tot mijn verbazing: "Me doene samen, meheer". De tragiek van dit verhaal bereikte zijn hoogtepunt toen na een paar uur twee laveloze mannen op een handwagen werden aangevoerd, die langs de Joostenlaan in kennelijke staat waren aangetroffen; de een volkomen buiten westen, terwijl de ander een fles in de hand hield, daarvan dronken uitriep:"Hé, wat lekker". Ze hadden van het ingezamelde geld een fles spiritus gekocht en die tesamen soldaat gemaakt, waardoor zij al spoedig in bovenvermelde toestand waren geraakt. De politie wist niet beter te doen dan ze over te brengen naar het arrestantenlokaal onder de gemeentetoren om hun roes uit te slapen en ze de volgende dag na een stevige maaltijd en wat mee voor onderweg, goedsmoeds verder te laten trekken.

Ze hadden in tijden niet zo lekker geslapen en gegeten. Men ziet, de tijden zijn niet zoveel veranderd. Kees Valkestijn, alias Kees de Kikker, op wien veel adjectieven van toepassing waren, was zowel beroemd als berucht om zijn literaire bijdragen in een Utrechtse krant en in het bijzonder om zijn rubriek "van de Vleutense torentrans", waarin hij niemand spaarde, vooral de hoger geplaatsten als burgemeester, pastoor en dominee, maar zijn milde humor maakte veel goed en de doorsnee burger, die niet viel onder het mikpunt van zijn snedigheden, genoot er kostelijk van.
Kees was onderwijzer aan de openbare school onder meester Schipper die wel eens moeite had met zijn zeer geavanceerde opvattingen over het onderwijs. Montessori en Jan Ligthart zouden van hem genoten hebben.
Hij was ook lid van de soos, tesamen met burgemeester Hondelink, die hij niet goed kon zetten. Als deze, zoals gewoonlijk, wat later aankwam, riep Kees, "Jongens, pas op, het grote licht gaat aan". Dit kwam de burgemeester ter ore, die op zijn beurt revanche nam. Ook de plaatselijke overheid mocht Kees niet en de hiervoren genoemde daad was o.m. aanleiding, dat, door toedoen van de burgervader, Kees werd ontheven van zijn post als onderwijzer, maar waar men hem niet kon of durfde ontslaan, moest men hem in een andere functie bij de gemeente tewerkstellen en zo werd hij benoemd tot ophaler van as en vuilnis. Uiteraard nam Kees dit niet en hij nam ontslag, waarna hij zich met volle inzet aan zijn literaire arbeid wijdde, o.a. als medewerker aan de destijds zo beroemde revues van Henri ter Hall en Buziau. Op latere leeftijd is hij teruggekomen in Vleuten, na gehuwd te zijn met Mej. van Eijk op Haarzuilens, waar hij in 1952 overleed.

Volgens de destijds vigerende Vogelwet, was het verboden te schieten op kraaien en spreeuwen. De boeren zaten echter met hun koren, waarvan het opschietende zaad ter hoogte van 8 à 10 cm. boven de grond door de kraaien werd uitgetrokken en alleen het zaadje werd genuttigd, waardoor veel schade werd ondervonden. De pachters van kersenboomgaarden hadden last van de spreeuwen, die bij hele horden op de bomen neerstreken en daar de lekkerste vruchten aanpikten. De Vogelwet voorzag hierin door de betrokkenen een z.g. schietvergunning uit te reiken, welke op aanvraag door de burgemeester werd verstrekt. We kenden onze klanten, dus konden wij de vergunning zo uitschrijven. Een boer, wiens zoon zijn woorden wel eens "vast" hield, als U begrijpt wat ik bedoel, stuurde die zoon voor het gewenste briefje. Hem, èn zijn gebrek kennende,vroegen wij vriendelijk wat hij kwam doen. Welnu, hij moest een v-v-vergunning hebben. Zo, en wat voor een vergunning. Een s-schietvergunning. En wat wilt U schieten, waarop het antwoord met achterover gegooid hoofd luidde "ki-ki-ki-kraaien".

Tegenover de geestelijkheid werd de gepaste eerbied in acht genomen, hoewel "men ze ook wel eens in het ootje nam".
Zo is van Ds.Wartenaar het volgende bekend.
Op de Utrechtseweg, halverwege, was een café "Het Zwaantje", waarheen zich een eerzaam timmerman spoedde met zijn gereedschapskist op de schouder, voor een karweitje bij een der naast bij gelegen huisjes. De zieleherder liep op 20 meter afstand achter hem aan om hem van zijn vermeend bezoek af te houden onder het roepen van "pst, pst".
De timmerman hield zich O.I. doof en maakte vlak voor het café een hoek van 90° en lachte in zijn vuistje.

Pastoor Ohl leidde met straffe hand zijn parochie, waarvan hij op zijn wijs veel hield, maar men moest wel doen wat hij wenste. Zijn jaarlijks huisbezoek werd wel eens gevreesd. Hij fietste tot op hoge leeftijd door het dorp en als hij halverwege bemerkte, dat hij iets vergeten was, keerde hij midden op straat zijn fiets om en toog terug.
Niets en niemand ontging zijn alziend oog. Wie des zondangs niet in de kerk was geweest kon erop rekenen op maandag bezoek te ontvangen om zijn reprimande in ontvangst te nemen en beterschap te beloven.
Stukadoor Hopman was één der zulken, die na op zaterdagavond wat al te diep in het glaasje te hebben gekeken, weleens wilde uitslapen, maar de pastoor was hem voor en kwam hem vóór kerktijd thuis ophalen met de uitnodiging: Hop, hop, Hopman, naar de kerk. En de man ging.
De Heren van het R.K. zangkoor hadden één uitgaansdagje per jaar. De voorkeur ging uit naar Zuid-Limburg en België, waar naast veel moois te zien ook veel pleizier te beleven was. Op een tentoonstelling hingen enkele platen van dames in schaarse kleding, die voor de preutse Hollanders nogal gewaagd waren, maar waaraan zij zich en masse vergaapten. Echter niet zo lang, want pastoor Ohl zag zich genoodzaakt in te grijpen met de opmerking: "Hebben de heren voldoende genoten ?", waarna men zich beschaamd terugtrok en de grotten van Han in kroop. Daarna verlustigde men zich in de lachspiegels. Eń ervan was echt; de pastoor zag, meende hij, de plaatselijke zieleherder en stelde hem aan zichzelf voor met de mededeling "Je suis le Curé de Vleuten" (Ik ben de pastoor van Vleuten). Tableau !

De oude veldwachter Jansen had de zorg voor de openbare orde en veiligheid. Ook de zorg voor de jeugd ging hem ter harte. Zo was het de gewoonte, dat de jonge mensen op "de beurs", t.w. de veranda van het oude raadhuis, vlak voor de Herv. kerk, de wederwaardigheden van de dag en de nieuwtjes van het dorp uitwisselden, waarbij menig voorbijganger het ontgelden moest. Diender Jansen kwam dan om 9 uur uit zijn huisje aan het Haarpad, in vol ornaat en de knuppel aan een touwtje op zijn rug bungelend, enkele malen op en neer lopend, om plots stil te staan en een der bengels te vragen: Vriendje, kan je mij ook zeggen hoe laat het is? Men hoefde alleen maar het hoofd op te heffen om op de torenklok de juiste tijd te zien en gaf ten antwoord: "Het is kwart over negen, Jansen", waarop prompt het antwoord kwam: "wil jullie dan als de mieter zorgen dat je bij je ouwe moer komt". En weg waren ze.

Bij de overgang van oud naar nieuw jaar werd er vaak duchtig geschoten (vuurwerk kende men toen nog niet) maar het schieten was wel verboden. De jonge luiden hadden (met vergunning dan wel klandestien) geweren, dus moest er op oudjaar geschoten worden. Men voerde de veldwachter, die "hem" buiten dienst gaarne lustte, zo dronken, dat deze laveloos op een wagen naar moeder de vrouw werd vervoerd, die hem te bedde bracht. Veldwachter Jansen had nog wel zoveel plichtsbesef, dat hij alsmaar uitriep: "jongens, niet schieten". Men schoot er duchtig op los.

De gebr. Koren waren kundige vakmensen, maar leefden zeer zuinig. Zo vertrouwde de timmerman mij eens toe, dat, als hij per fiets naar de stad reed, hij op de heenweg rechts reed (de wegen waren toen bol aangelegd voor het afstromen van het regenwater) en dus sleet zijn band aan de linker kant af. Op de terugweg ging hij echter links rijden om zijn rechterkan af te slijten. Werd hij daarvoor aangehouden, dan was zijn repliek: "ik ben maar een eenvoudig buitenmens en heb geen verstand van het verkeer".

Zijn broer was metselaar en moest eens aan de buitenzijde van het Gemeentehuis een klein karweitje op knappen. Het Gemeentewapen boven de ingang was wat afgebrokkeld en moest worden bijgesmeerd. De burgemeester gaf in eigen persoon aanwijzingen, de metselaar zakte wat door de knieën om het goed te bekijken, trok zijn pet naar het achterhoofd, waarbij hij verbluft opmerkte: "maar burgemeester, die leeuw hep geen kont". (sic). De burgemeester wist zich geen raad, maar ik kon mijn lachen niet inhouden.

A.F. Migo